

ΙΩΑΝΝΗΣ Ε. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
1922-2000

Επικήδειοι, νεκρολογίες και ψηφίσματα

Στις 25 Ιανουαρίου 2000 κηδεύτηκε στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών ο βυζαντινολόγος Καθηγητής Ιωάννης Καραγιαννόπουλος. Τη μνήμη του τίμησαν συγγενείς, φίλοι, μαθητές και συνάδελφοι, άνθρωποι των γραμμάτων και της επιστήμης. Μετά τη νεκρώσιμη ακολουθία που εψάλη στον ναό των Αγ. Θεοδώρων, τον νεκρό χαιρέτησαν οι Καθηγητές: Άλκμήνη Σταυρίδου-Ζαφράκα εκ μέρους των μαθητών και συναδέλφων και ως πρόεδρος του Δ.Σ. του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Βασιλική Παπούλια, Πρόεδρος της Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας, Γεώργιος Γαλάβαρης, Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Επιτροπής Βυζαντινών Σπουδών, και Νικόλαος Π. Μπρατσιώτης, Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας Φίλων του Λαού. Αναγνώσθηκε ψήφισμα της ίδιας Εταιρείας.

Τα κείμενα των επικηδείων δημοσιεύονται εδώ με τη σειρά που εκφωνήθηκαν και παρατίθενται νεκρολογίες και ψηφίσματα για τον εκλιπόντα που δημοσιεύθηκαν στον ημερήσιο τύπο Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΙ

Πολυαγαπημένε και ακριβέ μας Δάσκαλε και Συνάδελφε,

Με βαθιά οδύνη συγκεντρωθήκαμε όλοι σήμερα στον πάντεπτο αυτό ναό, συγγενείς και φίλοι, συνάδελφοι και μαθητές σου, για να σου απευθύνουμε τον ύστατο χαιρετισμό, να ενώσουμε τα δάκρυνά μας και τις προσευχές μας και να σε προτέμψουμε στο μακρινό σου ταξίδι. Θρηνούμε τον σύζυγο, τον αδελφό, θρηνούμε τον φίλο, τον Καθηγητή, θρηνούμε τον άνθρωπο. Νιώθουμε βαθιά την οδύνη, γιατί στερούμαστε τη ζεστή σου παρουσία, τη σοφία ενός ακάματου ερευνητή, ενός μοναδικού πανεπιστημιακού δασκάλου. Πολλοί υπήρξαν οι μαθητές σου, μερικοί μάλιστα από μας ευτύχησαν να γίνουν και συνεργάτες σου και να γεντούν μαζί σου τον μόχθο και την αυστηρότητα, τη γοητεία, τις χαρές ή και τις απογοητεύσεις της ιστορικής έρευνας.

Ήταν στις 30 Μαΐου του 1997, όταν στην κατάμεστη αίθουσα τελετών της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας τίμησε σε μια σεμνή τελετή την πολύχρονη και πολύπλευρη προσφορά σου στη Φιλοσοφική Σχολή, στο Αριστοτέλειο και τη Θεσσαλονίκη, στην ελληνική και διεθνή ιστορική επιστήμη. Η αντιφώνησή σου, ο τελευταίος επίσημος λόγος σου «Η ευθύνη του πνευματικού ανθρώπου στην εποχή μας» είναι η παρακαταθήκη που μας άφησες. Στην ίδια αίθουσα το 1960 είχαμε γοητευθεί και εντυπωσιασθεί από τον εναρκτήριο λόγο σου ως νέου Καθηγητού της Βυζαντινής Ιστορίας. Και από τότε, όσοι ευτυχήσαμε ν' ακούσουμε τις παραδόσεις σου ή να παρακολουθήσουμε τα φροντιστήρια και τα ειδικά

σεμινάρια, τις εισηγήσεις στα διεθνή συνέδρια, τους πανηγυρικούς λόγους σε επίσημες τελετές του Αριστοτελείου θαυμάζαμε τον μεστό λόγο, τη σοφία και την πολύπλευρη γνώση, την οξύνοια, την επιστημονική ακρίβεια, το πάθος σου για την τελειότητα. Επτά φορές, μας έλεγες, πρέπει να γράψετε μια εργασία. Ακαταπόνητος και απαιτητικός, σχεδόν τυραννικός με τον εαυτό σου και με τους άλλους. Δυσκολευόμασταν πάντα να παρακολουθήσουμε τους ταχείς και έντονους ρυθμούς σου, τις τόσες επιστημονικές σου δραστηριότητες, τους υψηπετείς λογισμούς σου, τα ερωτηματικά και τα ιστορικά προβλήματα που έθετες. Δίπλα σ'έναν τόσο προκινημένο νου νιώθαμε όλοι και περισσότερο τη μικρότητά μας, την πνευματική μας αδυναμία, την πτωχεία μας στη γνώση. Εσύ μας έδειξες τον δρόμο, άνοιξες τα μάτια του νου και της ψυχής μας, μας αποκάλυψες ένα ένδοξο παρελθόν, έναν άγνωστο κόσμο: το Βυζάντιο. Την αδιάλειπτη ιστορική συνέχεια του Ελληνισμού. Ερευνητής που προχωρούσε σε βάθος, οδήγησες την έρευνα σε νέους προσανατολισμούς, αλλά και συγγραφένς των μεγάλων συνθέσεων μας χάρισες μια γενικότερη εποπτεία του βυζαντινού κόσμου και της πολιτιστικής ακτινοβολίας του.

Συχνά μας έλεγες: Ο ιστορικός πρέπει να ξέρει να ερωτά τα γεγονότα, τις πηγές, για να μπορεί να τα ερμηνεύσει. Η ορθή γνώση και ερμηνεία του παρελθόντος μπορεί να μας διδάξει για το μέλλον. Η μεγάλη διδαχή της Ιστορίας.

Με συγκίνηση ανακαλούμε στη μνήμη μας τις στιγμές που μας έκανες κοινωνούς μιας δικής σου σκέψης και ερμηνείας, όταν μας μετέδιδες τη βήμα προς βήμα προσέγγιση της ιστορικής αλήθειας, όταν συζητούσαμε για προβλήματα και θέματα του καιρού μας, αλλά και όταν μας ήλεγχες και αντιδρούσαμε και διαφωνούσαμε για τα καθημερινά και τα ανθρώπινα σε μια συνεχή συμβίωση. Με τους λόγους, τις συμβουλές και τις παραινέσεις ή και τις φωνές μας ενθάρρυνες, μας παρότρυνες. Για τους συναδέλφους και μαθητές σου θα παραμείνεις πάντα ένα φωτεινό πρότυπο επίμονου και αφοσιωμένου ερευνητή, ελεύθερου ακαδημαϊκού δασκάλου, ενός πνευματικού άνδρα. Ήταν στις 7 Ιανουαρίου του 1968, όταν μόνος εσύ, Κοσμήτορας τότε της Φιλοσοφικής Σχολής, μέσα στην παγωμένη και βουβή Σύγκλητο μετά το προπτετές και χειμαρρώδες λογύδριο του δικτάτορα, πήρες τον λόγο και ξήτησες «να επανέλθει η χώρα σύντομα στον ομαλό πολιτικό βίο». Κάποιος συγκλητικός από άλλη Σχολή μου είπε ύστερα από δύο μέρες: «Τι είναι αυτά που είπε ο Καθηγητής σου; ή δικός τους είναι ή τρελλός είναι». «Ούτε το ένα ούτε το άλλο» του είπα. Όσοι δεν σε γνώριζαν, δεν μπορούσαν να καταλάβουν τον ασυμβίβαστο και ελεύθερο χαρακτήρα σου.

Θα θυμόμαστε πάντα την αρχοντιά, την έμφυτη ευγένεια, την απλότητά σου.

Στους οικείους σου και στη σεπτή και ήρεμη σύντροφο μιας ολάκερης ζωής, την αγαπημένη σου Ελισάβετ, που επί δυόμισυ χρόνια τώρα με αυταπάρνηση και τόση αγάπη συνδαύλιζε τη μνήμη και τη σκέψη σου και κράτησε αλώβητη την αρχοντιά και την αξιοπρέπειά σου, ευχόμαστε την εκ Θεού παρηγορία, για τις δύσκολες αλλά και τις ευχάριστες και ευτυχισμένες στιγμές, για ό,τι πρόσφερες, για όσες τιμές έλαβες.

Εμείς οι μαθητές σου θα σε θυμόμαστε πάντα με αγάπη και νοσταλγία, γιατί ήσουν ο δάσκαλός μας, ο μεγάλος μας φίλος, ο πατέρας μας.

ΑΛΚΜΗΝΗ ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ-ΖΑΦΡΑΚΑ
Καθηγήτρια ΑΠΘ

Εκ μέρους της Διεθνούς Ενώσεως Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης, των μελών της Ελληνικής Επιτροπής Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας, θέλω να εκφράσω την απέραντη θλίψη μας για την απώλεια του μεγάλου επιστήμονα και πνευματικού ανθρώπου, εκλεκτού συνεργάτου και πολύ αγαπητού φίλου Ιωάννη Καραγιανόπουλου. Είχαμε πολύ χρόνο για να θρηνήσουμε τη μεγάλη αυτή απώλεια καθ' όλη τη διάρκεια της πικρής του ασθένειας. Τώρα στην τελική φάση της ζωής του πέρασε στη διάσταση εκείνη που ο χρόνος δεν αγγίζει το βαρυσήμαντο έργο του. Αντίθετα βαθαίνει τη σχέση μας μαζί του, με εμάς τους συναδέλφους, τους πολλούς εκλεκτούς μαθητές του, και με όσους το γνώρισαν και θα το γνωρίσουν στο μέλλον. Πέρασε πια στη χορεία όλων εκείνων που ανήκουν στην ιστορία και που με τόσο ασύγαστο πάθος καλλιέργησε, στις προσωπικότητες που σφράγισαν με την παρουσία τους, με το έργο τους, με την ακατάπονη δραστηριότητά τους την πνευματική μας ζωή σε μια από τις πιο ουσιαστικές εκφράσεις της, την πνευματική ζωή της χώρας μας, αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Οι συνάδελφοί του της Διεθνούς Επιτροπής και οι συνεργάτες του της Ελληνικής Επιτροπής και όλων των μελών της νοσταλγούν την έντονη παρουσία του με την απαράμιλλη αποτελεσματικότητά του στα πλαίσια όλων των επιτροπών που λάμβανε μέρος, είτε ως αδιαφιλονίκητος Γενικός Γραμματέας είτε ως Πρόεδρος. Ασκούσε αυτά τα λειτουργήματα με μεγάλο κύρος και τίμησε και λάμπρυνε τη χώρα μας σε διεθνές επίπεδο. Σήμερα δεν μπορούμε να αναφερθούμε στο μεγάλο έργο που άφησε. Αυτό θα γίνει σε άλλες ώρες πιο νηφάλιες, αλλά στο μεγάλο κενό που μας άφησε ο πολύ αγαπητός φίλος και αξέχαστος συνάδελφος. Η σκέψη μας στρέφεται βέβαια πριν απ' όλους τους άλλους στην εξαίρετη σύντροφο της ζωής του, στον μοναδικό αυτό πνευματικό άνθρωπο, την Ελισάβετ Δούκα-Καραγιαννοπού-

λου, στην οποία εκφράζουμε, όπως και σε όλους τους οικείους του που τόσο του συμπαραστάθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της μεγάλης δοκιμασίας του, τα πιο θερμά μας συλλυπητήρια.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΠΟΥΛΙΑ
Ομότ. Καθηγήτρια ΑΠΘ

Η Ελληνική Επιτροπή Βυζαντινών Σπουδών αποχαιρετά σήμερα με δυνατή συγκίνηση τον Ιωάννη Καραγιαννόπουλο, άνδρα ο οποίος υπήρξε ακένωτη πηγή ιστορικών γνώσεων και όχι μόνον της ιστορίας του Βυζαντίου. Ο Καραγιαννόπουλος ήταν ευρωπαίος ιστορικός: ερευνητής, δάσκαλος, συγγραφέας με δυνατή φλόγα ζωής μέσα του. Η ακτινοβολία του ήταν διεθνής και επιτεύχθηκε με το συγγραφικό του έργο και τη διδασκαλία του και τους πολλούς αντάξιους μαθητές του.

Πέρα από αυτά η ακτινοβολία του εδραιώθηκε με τη γόνιμη συμμετοχή του σε επιστημονικές οργανώσεις στην Ελλάδα και στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο. Από το 1974 υπηρέτησε ως γραμματεύς, αντιπρόσωπος και πρόεδρος την Ελληνική Επιτροπή Βυζαντινών Σπουδών, του μόνου θεσμού που εκπροσωπεί την Ελλάδα στη Διεθνή Ένωση Βυζαντινών Σπουδών. Η προσφορά του, όπως και σε όλες τις άλλες δραστηριότητές του, υπήρξε πολύπλευρη και εύφορη. Συνέβαλε στην προβολή και προώθηση των Βυζαντινών σπουδών με πάθος, ζεαλισμό και πνεύμα δημιουργικό.

Τον αποχαιρετούμε με συναίσθηση βαθειάς ευγνωμοσύνης για όλα όσα μας έδωσε.

Καθηγητής ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΛΑΒΑΡΗΣ
Αντεπιστέλλον μέλος Ακαδημίας Αθηνών
Αντιπρόσωπος της ΕΕΒΣ

‘Η παλαιόφατος Ἐταιρεία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ ἐν ὁδύνῃ καταθέτουσα ἐπὶ τῆς σεπτῆς σοροῦ τοῦ διασήμου Βυζαντινολόγου, Καθηγητοῦ Ἰωάννου Ε. Καραγιαννοπούλου τόν ἀπέριττον στέφανον ἐκ δάφνης, ἀποτίει πρός αὐτόν τόν ὀφειλόμενον φόρον βαθείας τιμῆς καί σεβασμοῦ καί ἀγάπης καί εὐγνωμοσύνης.

‘Υπήρξεν ἐπιφανής Ἐταῖρος καί Σύμβουλος καί στενός, πολύτιμος συνεργάτης της. Ἰδρυσεν καί διηγήθυνε τό KENTRO EPEYNHΣ BYZANTIOY τῆς Ἐταιρείας καί τό ἐπροικοδότησε μέ τήν πλουσιωτάτην προσωπικήν του βιβλιοθήκην. Ἀνέλαβε τήν Ἐφορείαν τοῦ ΛΑΪΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ της κατά τό 1992, τό κρίσιμον 127ον ἀκαδημαϊκόν του ἔτος καί διεδραμάτισε καθοριστικόν ρόλον εἰς τόν ἐκσυγχρονισμόν του, τόν ἐμπλουτισμόν του καί τήν ἀνάδειξίν του εἰς τήν σημερινήν αἴγλην του.

Η Έταιρεία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ ἐθεώρησεν ώς μεγάλην τοῦ Θεοῦ εὐλογίαν τὴν πολλαπλῶς εὐεργετικήν ἐν μέσῳ αὐτῆς παρουσίαν τοῦ ὑπερόχου αὐτοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπου, μέ το μέγα κῦρος καὶ τὸ ἐπιβλητικόν, ἡθικόν ἀνάστημα. Μέ τὴν σοφίαν καὶ τὴν σύνεσιν. Μέ τὴν ὅκραν ἐπιστημονικήν ἐμβρίθειαν καὶ νηφαλιότητα. Μέ τὴν εὐθυκρισίαν καὶ τὴν ἀνυπέρβλητον εὐσυνειδησίαν. Μέ τὴν θαυμαστήν ἀκεραιότητα τοῦ χαρακτῆρος καὶ τὸ ὑψηλότατον ἥθος.

Σεμνός καὶ ταπεινόφρων. Ἀπέριττος καὶ ἀπλοῦς. Καταδεκτικός καὶ πηγαίως εὐγενής, μέ τὴν χαρακτηριστικήν του φυσικήν καλωσύνην, διαθητής Ἰωάννης Εὔστρος. Καραγιανόπουλος ἀνεδείχθη εἰς σπουδαῖον πρότυπον αὐθεντικοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἀνδρός, διδάσκοντος καὶ μέ τὴν σιωπήν του, μάλιστα δέ μέ τὴν βιοτήν του. Παρέμεινεν διατάξιμος Εὐπατρίδης Πανεπιστημιακός διδάσκαλος εἰς τὴν ἐποχήν τῶν ἔξευτελιστικῶν ἐκπτώσεων καὶ τοῦ θλιβεροῦ πληθωρισμοῦ ἀκαδημαϊκῶν τίτλων καὶ ἀξιωμάτων. Υπῆρξεν διατάξιμος Πρίγκηψη, διαφυλάξας ἀλώβητον τὴν ἀξιοπρέπειάν του, καὶ δισάκις ἡ μικροψυχία συνεμάχει ἐναντίον του μέ τὴν μετριότητα καὶ τὴν ἀχρειότητα διά νά τοῦ ἀποκλείση τόν δρόμον. Δέν διενοήθη νά ὑποστείλῃ τὴν σημαίαν τῶν ἀφθίτων ἀξιῶν του εἰς τάς ὁποίας ἐπίστευε. Δέν ἔκλινε τό γόνυ εἰς τόν σχεδόν τά πάντα διέποντα σύγχρονον Βάαλ. Ἐβδελύσσετο τόν λαϊκισμόν, τὴν εὐτέλειαν, τὴν ἰδιοτέλειαν, τόν συμβιβασμόν, τὴν κολακείαν, τὴν ἀναρρίχησιν.

Οσοι τὴν Ἱεράν αὐτήν στιγμήν τοῦ ὑστάτου χαῖρε, περιστοιχίζομεν τὴν σεπτήν σορόν τοῦ Μεγάλου αὐτοῦ ἀνδρός, τοῦ σπουδαίου Ἑλληνος, αὐτοῦ τοῦ ὑπερόχου γνησίου ἀνθρώπου, ἔχομεν, ἀσφαλῶς, συνείδησιν διτι ὑστεροῦν καὶ εἶναι διντως πτωχά δσα περὶ αὐτοῦ ἀναφέρω. Καὶ δέν ἀμφιβάλλω διτι δλοι ἀνεξαιρέτως ἀναγνωρίζομεν, ἐν τέλει, διτι δ ἀοίδιμος Καθηγητής Καραγιανόπουλος διέθετε τό κῦρος καὶ τὴν αἴγλην, διά τῶν δοποίων ἀνεδεικνύοντο τά ἐκάστοτε ἀξιώματά του, καὶ ἐλαμπρύνοντο τά πνευματικά καθιδρύματα, τά ἔχοντα, ώς τό Ἀριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, ἡ Ἀκαδημία τῆς Βιέννης κ.ἄ., τὴν ἀγαθήν τύχην καὶ τὴν ἔξαιρετικήν τιμήν νά τόν συγκαταλέγουν εἰς τό δυναμικόν των.

Σεβαστέ καὶ ἀγαπημένε μας φίλε,

Η Έταιρεία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ, τοῦ Θεοῦ συνεργοῦντος, θά κρατήσῃ πάντοτε Ἱεράν καὶ δισβεστον τὴν σεπτήν μνήμην σου καὶ θά ἀξιοποιήσῃ δεόντως δσα πολύτιμα τῆς προσέφερες. Τό ὑπόσχεται εἰς σέ, ἀλλά καὶ εἰς τὴν θαυμασίαν, τὴν ἀνυπέρβλητον εἰς αὐταπάρησιν καὶ ἀφοσίωσιν πρός σέ τόν πεφιλημένον της ἀπό τῆς τρυφερᾶς παιδικῆς της ἡλικίας, Γιάννη, τὴν ὄμοξυγόν σου, τὴν σπουδαίαν καὶ μεγάλην γυναίκα, τὴν κυρίαν Ἐλισάβετ Ἰ. Καραγιαννοπούλου, το γένος Δούκα.

Η μακρά άσθένεια τοῦ συζύγου της δέν ἀπεκάλυψε μόνον τὸν ἀδαμάντινον ἔκείνου χαρακτῆρα καὶ τάς μεγάλας χριστιανικάς ἀρετάς του, μέ βασιλίδα τὴν θαυμαστὴν ἀγόγγυστον ὑπομονὴν του, ἀφοῦ πάντοτε παρέμεναν ἔκδηλα εἰς τὸ πρόσωπόν του ἡ εὐγένεια, ἡ καλωσύνη, ἡ καρτερία καὶ αὐτὸ τὸ χαμόγελον, ἀλλά ἀνέδειξε καὶ τάς ἴδιας τῆς σπουδαίας ἀρετάς, τὸ βάθος τῶν αἰσθημάτων της καὶ τὴν χριστιανικήν πίστιν καὶ ἀνατροφήν της.

Ο «ξωῆς καὶ θανάτου κυριεύων» ἀναπαύει, ἥδη, ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν σκηναῖς δικαίων» μετά τῶν προαπελθόντων ἁγίων συγγενῶν του, τὸν πολυφίλητον νεκρόν μας. *Ἄς χαρίζῃ τὴν θείαν παρηγορίαν, τὴν δύναμιν καὶ τὴν κατ' ἄμφω ὑγείαν εἰς τὴν φιλτάτην καὶ πιστοτάτην σύντροφόν του Ἐλισάβετ.*

Καὶ τώρα ἂς μοῦ ἐπιτροπῆς ἡ προσωπικὴ μου ἀναφορά. Ἡξιώθην νά συναντήσω τὸν σεπτόν Καθηγητὴν τὸ 1955 εἰς Μόναχον. Μᾶς παρέλαβε, μετά τοῦ ἀδελφοῦ μου, καὶ μᾶς ἐβοήθησεν, διοῦ μετά τῆς ἀγαπημένης μας συζύγου του, εἰς τὰ πρῶτα μας βήματα ὡς μεταπτυχιακῶν φοιτητῶν. *Ὑπῆρξεν ὁ σημαντικώτερος ἐν Γερμανίᾳ διδάσκαλός μου καὶ, διοῦ μετά τῆς συζύγου του, οἱ πολυτιμότεροι φίλοι μου ἦκει.* *Ἐκτοτε παρέμεινεν ἡ Ἱερά αὐτή σχέσις. Τούς εὐγνωμονῶ καὶ τούς κρατῶ ἀχωρίστους εἰς τὴν καρδίαν μου.*

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΗΣ

Ψήφισμα

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ, συνελθόν ἐκτάκτως ἐπί τῷ θλιβερῷ ἀγγέλματι τῆς ἔκδημίας τοῦ ἐγκρίτου

Καθηγητοῦ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

ἐπιφανοῦς *Ἐταίρου*, μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, *Ἐφόρου* τοῦ Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου τῆς παλαιφάτου *Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ* κατά τὴν διανυομένην Επη περίοδον λειτουργίας τούτου, *Ίδρυτον καὶ Διευθυντοῦ* τοῦ Κέντρου *Ἐρεύνης Βυζαντίου* καὶ *Δωρητοῦ* πρόσ τὴν *Ἐταιρείαν* τῆς σπουδαίας Βυζαντινολογικῆς Βιβλιοθήκης αὐτοῦ, ἀκοῦσαν τοῦ Προέδρου, ἔξαραντος, τὴν ἀρτίαν προσωπικότητα, τό ὑψηλόν ἥθος, τὴν αὐστηράν προσήλωσιν εἰς τὴν *Ἐπιστημονικήν* *Ἐρευναν* καὶ τὴν σπουδαίαν εἰσφοράν εἰς τὰς Βυζαντινολογικάς Σπουδάς, τὴν ἀκλινῆ ἐμμονήν εἰς τὰ ἴδιανικά τοῦ Γένους καὶ τὴν ἐσώψυχον διάθεσιν προσφορᾶς, ἀπεφάσισεν διοφώνως:

- 1) Νά παρακολουθήσῃ τὸ Διοικητικόν Συμβούλιον τὴν ἐκφοράν του.
- 2) Νά ἀργήσῃ ἡ *Ἐταιρεία* κατά τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας.
- 3) Νά ἀναρτηθῇ μεσίστιος ἡ σημαία τοῦ Μεγάρου τῆς *Ἐταιρείας*.
- 4) Νά διατεθῇ εἰς μνήμην του ποσόν 300.000 δραχμῶν ὑπέρ τοῦ Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου.

- 5) Νά άναρτηθῇ ἡ εἰκών αὐτοῦ εἰς τοὺς χώρους τοῦ Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου.
- 6) Νά ἀφιερωθῇ αὕθουσα ἐπ' ὄνόματί του.
- 7) Νά ἀπευθύνῃ ὁ Πρόεδρος σύντομον ἀποχαιρετιστήριον λόγον.
- 8) Νά κατατεθῇ στέφανος δάφνης ἐπὶ τῆς σεπτῆς σοροῦ του.
- 9) Νά ἀναγνωσθῇ τὸ παρόν ψήφισμα ὑπό τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐταιρείας.
- 10) Νά δημοσιευθῇ τοῦτο εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον.
- 11) Νά ἀποσταλῇ μετά συλλυπητηρίου γράμματος εἰς τὴν σύζυγον τοῦ ἔκλιπόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24ῃ Ἰανουαρίου 2000

Ο Πρόεδρος
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΗΣ

Ο Γραμματεύς
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Κ. ΒΛΑΧΟΣ

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΕΣ

Ἐνας μεγάλος βυζαντινολόγος

Ο εκ των επιφανεστέρων των Ελλήνων βυζαντινολόγων ιστορικών, Ιωάννης Ευστρατίου Καραγιαννόπουλος, με πλούσιο συγγραφικό και διδακτικό έργο, πέθανε την περασμένη Κυριακή 23.1.2000, αφήνοντας κενό δυσαναπλήρωτο και την επιστήμη του πραγματικά φτωχότερη. Ήταν εβδομήντα οκτώ χρόνων (είχε γεννηθεί στη Σπάρτη στις 2.9.1922).

Μετά τις βασικές του πανεπιστημιακές σπουδές στην Αθήνα πραγματοποίησε μεταπτυχιακές ἔρευνες στη Γερμανία, όπου έγινε διδάκτορας του πανεπιστημίου του Μονάχου (1955) και υφηγητής του (1958). Από το 1960 έγινε έκτακτος και από το 1963 ώς το 1989 τακτικός καθηγητής Βυζαντινής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), ενώ επίσης το 1966-1967 υπήρξε καθηγητής του γερμανικού Πανεπιστημίου του Μίνστερ. Ως διευθυντής του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών του ΑΠΘ ίδρυσε και διηγήθηνε διάφορες σημαντικές επιστημονικές εκδόσεις, όπως τη σειρά μονογραφιών «Βυζαντινά κείμενα και μελέται» και το περιοδικό «Βυζαντινά» ενώ, επίσης, ως πρόεδρος της Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας (με έδρα της τη Θεσσαλονίκη), ίδρυσε το περιοδικό «Βυζαντιακά» (και τα «Βυζαντινά» και τα «Βυζαντιακά» συμπληρώνουν το 2000 τον εικοστό τους τόμο). Πολλές και σημαντικότατες υπήρξαν οι τιμητικές του διακρίσεις. Ανάμεσά τους: Πρόεδρος Ελληνικής Επιτροπής Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης, αντιπρόεδρος και γενικός γραμματέας Διεθνούς Ένωσης Βυζαντινών Σπουδών, μέλος του Δ.Σ. της Διεθνούς Επιτροπής Ιστορικών Επιστημών, αντεπιστέλλον μέλλος Αυστριακής Ακαδημίας Επιστημών και Βουλγαρικής Ακαδημίας Επιστημών. Επίσης, το 1986 τιμήθηκε με το Διεθνές Βραβείο «Χέρντερ», που αποτέλεσε

πραγματικά ύψιστη διάκριση. Πολλά και σημαντικά είναι τα δημοσιεύματα του Ι. Ε. Καραγιαννόπουλου, γραμμένα στα ελληνικά, γερμανικά, γαλλικά και άλλες γλώσσες (είχε το πολύτιμο προσόν της γλωσσικής ευχέρειας, που του επέτρεπε να είναι πάντα ενημερωμένος βιβλιογραφικά). Από τα 200 περίπου δημοσιεύματά του σημειώνουμε εδώ τις κύριες μονογραφίες του «Τα οικονομικά του πρωτοβυζαντινού κράτους» (1958, γερμανικά), «Οι απαρχές της βυζαντινής λεραρχίας των Θεμάτων» (1959, γερμανικά), «Πηγαί της βυζαντινής ιστορίας» (1970, με 5η έκδ. 1987 και εμπλουτισμένη γερμανική έκδοση, σε συνεργασία με τον Γκ. Βάις, το 1982), «Το βυζαντινό κράτος» (4η έκδ., 1996), «Ιστορία του Βυζαντινού κράτους», 3 τόμοι για την περίοδο 324-1204 μ.Χ. (νέα έκδοση, 1955). Πολύ χρήσιμο επίσης είναι το εγχειρίδιο του για χρήση από τους φοιτητές και τους εν γένει εκκολαπτόμενους νέους επιστήμονες, με τίτλο «Εισαγωγή στην τεχνική της επιστημονικής ιστορικής εργασίας» (2η έκδ., 1988).

Α. Γ. Κ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ
Εφημερίδα «Έλευθεροτυπία» 27 Ιανουαρίου 2000

Iωάννης Ε. Καραγιαννόπουλος - Ο χαρισματικός βυζαντινολόγος

Με την αναχώρηση, στα 78 του χρόνια, του Ιωάννη Ε. Καραγιαννόπουλου (Σπάρτη 2.9.1922 - Αθήνα 23.1.2000), η ελληνική βυζαντινολογική επιστήμη δέχεται καίριο πλήγμα, ενώ το κενό που μένει είναι πραγματικά δυσανατλήρωτο. Επιφανές μέλος της γενιάς εκείνης των βυζαντινολόγων-ιστορικών (όπως η Αικατερίνη Χριστοφιλοπούλου, γεν. 1917), που διαδέχτηκαν στις πανεπιστημιακές έδρες την εκλιπούσα πια γενιά του Διονύσιου Ζακυνθηνού (1905-1933), ο καθηγητής Καραγιαννόπουλος συγκαταλεγόταν στους γνωστότερους και εγκαριτότερους διεθνώς βυζαντινολόγους, καταξιωμένος στη διεθνή επιστημονική κοινότητα με το πολυδιάστατο επιστημονικό-ερευνητικό και διδακτικό του έργο. Ένα έργο που εδραζόταν σε στέρεη γνώση της διεθνούς βιβλιογραφίας, μια και ο εκλιπών είχε το πολύτιμο προσόν της γλωσσικής ευχέρειας στις κύριες ευρωπαϊκές γλώσσες.

Έπειτα από τις βασικές του σπουδές ιστορίας-φιλολογίας-αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (πτυχιούχος το 1944), πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στη Γερμανία. Το 1955 αναγορεύτηκε διδάκτορας του Πανεπιστημίου του Μονάχου όπου είχε την τύχη να φοιτήσει κοντά σ' έναν από τους διασημότερους βυζαντινολόγους του αιώνα μας, τον Φραντς Ντέλγκερ (Franz Dölger). Το 1958 έγινε υφηγητής, επίσης στο Μόναχο, ενώ από το 1960 διορίστηκε έκτακτος (και από το 1963 ως το 1989 τακτικός) καθηγητής της βυζαντινής ιστορίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

(ΑΠΘ), καθώς επίσης κοσμήτορας (1967-1968) και συγκλητικός (1982-1983 και 1983-1984) της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ. Στο μεταξύ, το 1966-1967 δίδαξε ως καθηγητής στο γερμανικό Πανεπιστήμιο του Μίνστερ (Münster), ενώ από το 1989-1990 ήταν ομότιμος καθηγητής του ΑΠΘ.

Ως διευθυντής του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών (KBE) της Φιλοσοφικής του ΑΠΘ, ο καθηγητής Καραγιαννόπουλος έμελλε να συνδέσει το όνομά του με μια πρωτοφανούς έκτασης εκδοτική δραστηριότητα στα ελληνικά χρονικά, ως προς το χώρο των Βυζαντινών σπουδών. Στο KBE διηγήθηκε με οργανωτικό πνεύμα και με στιβαρότητα μερικές από τις γνωστότερες ελληνικές βυζαντινολογικές σειρές, περιοδικά και επετηρίδες, όπως τη σειρά αυτοτελών δημοσιεύσεων «Βυζαντινά κείμενα και μελέται» (από το 1970), τη σειρά «Θεσσαλονικείς Βυζαντινοί συγγραφείς» (σε συνεργασία με τον καθηγητή Δ. Τσάμη, από το 1980), τη σειρά «Μνημεία βυζαντινών οικισμών» (σε συνεργασία με τον καθηγητή Ν. Μουτσόπουλο, από το 1981), το περιοδικό του KBE «Βυζαντινά» (από το 1969) και το θεσσαλονίκιο παράρτημα της διεθνούς έγκυρης σειράς έκδοσης βυζαντινών ιστορικών πηγών «Corpus Fontium Historiae Byzantinae» (από το 1980).

Επίσης, διηγήθηκε (από το 1981) την επετηρίδα «Βυζαντιακά» της Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας (με έδρα τη Θεσσαλονίκη), της οποίας υπήρξε πρόεδρος και εμπνευστής των ετησίων ιστορικών συνεδρίων που φιλοξενούνται ανελλιπώς κάθε χρόνο, στα τέλη Μαΐου - αρχές Ιουνίου, στο Πανεπιστήμιο της συμπρωτεύουσας. Ακόμα, μεταξύ 1962-1968, διηγήθηκε το σπουδαίο περιοδικό «Byzantinisch-neugriechische Jahrbücher» (που είχε ιδρυθεί από το 1920 ο Νίκος Βένης). Τέλος, ως πρόεδρος της ιδρυμένης το 1978 Εταιρείας Βυζαντινών Ερευνών (επίσης στη Θεσσαλονίκη), ο καθηγητής Καραγιαννόπουλος επόπτευσε την έκδοση αρκετών ακόμη μονογραφιών, σε συνεργασία (από το 1988) με τον εκδότη Βάνια Σεμελίδη, ενώ κατά τα τελευταία έτη ίδρυσε και διηγήθηκε το «Κέντρον Ερεύνης του Βυζαντίου» στη γεραρά αθηναϊκή «Εταιρεία των Φίλων του Λαού» (από το 1991).

Ο Ιωάννης Ευστρατίου Καραγιαννόπουλος υπήρξε ένας από τους περισσότερο τιμημένους Έλληνες επιστήμονες, στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό. Υπήρξε πρόεδρος της Επιτροπής Μεσαιωνικών Εγγράφων της Βουλγαρίας (Σόφια, 1982), της Ελληνικής Επιτροπής Ιστορικών Σπουδών (1985), της Ελληνικής Επιτροπής Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης (1985) και της Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας (1986). Ακόμη, διετέλεσε αντιπρόεδρος και γενικός γραμματέας της Διεθνούς Ένωσης Βυζαντινών Σπουδών (1985-1996), αντιπρόεδρος της Διεθνούς Ένωσης Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης (1985) και μέλος του Δ.Σ. της Διεθνούς Επιτροπής Ιστορικών Επιστημών. Επίσης, έγινε αντεπιστέλλον μέλος της Αυστριακής Ακαδημίας Επιστη-

μών (Βιέννη, 1979) και της Βουλγαρικής Ακαδημίας Επιστημών (Σόφια, 1983). Τέλος, το 1986 τιμήθηκε με το διεθνές Βραβείο G. Herder.

Το διεθνώς αναγνωρισμένο συγγραφικό του έργο αποτελείται από διακόσιους περίπου τίτλους στα ελληνικά, γερμανικά, γαλλικά, αγγλικά και βουλγαρικά (σε μετάφραση) (βλ. την πρόσφατη αναλυτική του εργογραφία από τον Π. Χονδρογιάννη, «Ι. Ε. Καραγιαννόπουλος, Δημοσιεύματα 1956-1998», «Βυζαντιακά» 19, 1999, σσ. 13-51). Από την πλούσια αυτή εργογραφία ξεχωρίζουν τα ακόλουθα βιβλία και μονογραφίες του: 1) «Τα οικονομικά του πρωτοβυζαντινού κράτους» (γερμανικά, 1958). 2) «Οι απαρχές της βυζαντινής ιεραρχίας των θεμάτων» (γερμανικά, 1959). 3) «Βυζαντινή διπλωματική» (2η έκδοση 1972: πρόκειται για ελληνική έκδοση του εργαλειού των Φ. Ντέλγκερ - I. Καραγιαννόπουλου, πρωτοδημοσιευμένου στα γερμανικά το 1968). 4) «Πηγαὶ της βυζαντινῆς ιστορίας» (1970 και 5η έκδ. 1987). 5) Σε συνεργασία με τον G. Weiss (Γκ. Βάις): «Οι πηγές της βυζαντινής ιστορίας» (εμπλουτισμένη έκδοση, γερμανικά, 1982). 6) «Ιστορία του βυζαντινού κράτους», σε 3 τόμους για την περίοδο 324-1204 μ.Χ. (επανέκδοση, 1995). 7) «Το βυζαντινό κράτος» (4η έκδοση, 1996). 8) «Εισαγωγή στη μεσαιωνική ιστορία και τη μελέτη της» (2η έκδοση, 1987). 9) «Εισαγωγή στην τεχνική της επιστημονικής ιστορικής εργασίας» (2η έκδοση, 1988 - εγχειρίδιο χρησιμότατο για τον φοιτητή και τον εν γένει εκκολαπτόμενο νέο επιστήμονα). 10) «Η πολιτική θεωρία των Βυζαντινών» (1988 και βουλγαρική μετάφραση, 1992). 11) «Εισαγωγή στην επιστήμη της Ιστορίας» (3η έκδοση, 1989). 12) «Το βυζαντινό διοικητικό σύστημα στα Βαλκάνια, 4ος-9ος αιώνες» (1994). 13) «Βυζαντινή διπλωματική βιβλιογραφία. Διερευνητική έκθεση 1949-1974» (1995) και 14) «Η εξέλιξη των αρχοτικών σχέσεων στο Βυζάντιο» (1995).

Στα «Βυζαντινά» και στα «Βυζαντιακά» ο Ι. Καραγιαννόπουλος φιλοξένησε για πάνω από δύο δεκαετίες άρθρα των συνεργατών του, των συναδέλφων του, καθώς και αρκετών νέων επιστημόνων στα πρώτα τους βήματα. Εφέτος, το 2000, τα δύο αυτά σημαντικά περιοδικά θα συμπληρώσουν αισίως τους είκοσι τόμους τους, χωρίς όμως την παρουσία του ιδρυτή τους.

Α. Γ. Κ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ
Εφημερίδα «Καθημερινή»

Ο Βυζαντινολόγος Ιωάννης Ε. Καραγιαννόπουλος (1922-2000)

Αγαπητή «Μακεδονία»

Έχασε (την 23.1.2000) η επιστήμη της Ιστορίας (και συγκεκριμένα η Βυζαντινή) έναν πολύ αξιόλογον «πρωτομάστορά» της.

Πενθεί η Ελληνική Ιστορική Εταιρεία τον πρόεδρόν της, παρόλο δε ότι

εδώ και τρία χρόνια, περίπου, τα αλλεπάληλα εγκεφαλικά επεισόδια, μας στέρησαν τη φυσική και πνευματική παρουσία του, «ελπίδα πεθαίνει τελευταία», ιδιαίτερα των ελάχιστων ανθρώπων της ουτοπίας, των ερευνητών, μελετητών, των συγγραφέων και γι' αυτό είχαμε την ψευδαίσθηση, ότι θα τον συναντούσαμε, πάλι, τα μέλη της, στο νέο πανελλήνιο συνέδριο της, το τελευταίο Σαββατοκύριακο (ακόμα και το απόγευμα της Παρασκευής) του Μαΐου, όπως κάθε χρόνο, εδώ και μία εικοσαετία (με τελευταία συνάντησή μας το 1997, δυστυχώς). Ο Ιωάννης Καραγιαννόπουλος γεννήθηκε στη Σπάρτη (τη 2.9.1922) και σπούδασε στην Αθήνα και στο Μόναχο. Όμως, νέος, το 1960 κιόλας, εκλέχτηκε έκτακτος καθηγητής της Βυζαντινής Ιστορίας στο Αριστοτελείο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης και μετά 3 χρόνια τακτικός, διατέλεσε δε κοσμήτορας, πρόεδρος, συγκλητικός κτλ. ενώ δίδαξε και στο εξωτερικό. Υπήρξε μέλος-εταίρος κτλ. πολλών πνευματικών ιδρυμάτων, γενικός δε γραμματέας της Διεθνούς Ενώσεως Βυζαντινών Σπουδών. Βραβεύθηκε επανειλημμένα.

Η τρίτημη ιστορία του Βυζαντινού κράτους, οι πηγές της, το δίτομο Βυζαντινό κράτος, οι συμβολές του στο πρόβλημα για τον θεσμό των «Θεμάτων» στη Βυζαντινή αυτοκρατορία, για τα οικονομικά, την πολιτική θεωρία κ.ά. ζητήματα του ευρύτατου φάσματος των βυζαντινών σπουδών, είναι μερικά από τα αντικείμενα της έρευνας-συνθέσεως, συγγραφής και, βέβαια, και η βυζαντινή διπλωματική (με τον Γερμανόσοφον δάσκαλό του Fr. Dölger), όπως και η έκδοση σημαντικών κειμένων βυζαντινών συγγραφέων. Ακόμα, τα πολύτιμα και τα πολυσέλιδα «Βυζαντινά», όπως και τα «Πρακτικά» των Συνεδρίων της Ε.Ι.Ε. πολλά οφείλουνε εις τούτον.

Όμως, για εμάς, τους Μακεδόνες (χωρίς κανένα ίχνος τοπικισμού), ο πόνος είναι μεγαλύτερος, διότι υπήρξε εκείνος (ως γενικός γραμματέας στην αρχή και ως πρόεδρος ύστερα), που αποτελούσε τον κινούντα και κινούμενον πυρήνα για την ίδρυση, λειτουργία, άνδρωση κτλ. της Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας, χωρίς να παροράται και να υποτιμάται η συμβολή πολλών δεκάδων άξιων καθηγητών (άλλοτε ή και τώρα) του Αριστοτέλειου. Έδρα της η Θεσσαλονίκη, τόπος συγκεντρώσεων μελετητών από όλη την Ελλάδα.

Ακόμα, δεν πρέπει να αποσιωπηθεί το γεγονός ότι ο εκλιπών φρόντισε να αναδείξει πάμπολλα νέα άτομα, φοιτητές και φοιτήτριες του, βοηθώντας τα ποικιλοτρόπια στη συγγραφική και πανεπιστημιακή σταδιοδρομία τους. Δεν πρόλαβε, δυστυχώς, να εκδώσει τη μελέτη του για τη «Βυζαντινή Μακεδονία».

Τέλος, είμαστε αρκετές δεκάδες και εμείς, οι μη πανεπιστημιακοί δάσκαλοι, οι οποίοι βοηθήθηκαμε από τον καθηγητή Ιωάννη Ε. Καραγιαννόπουλον στην ερασιτεχνική (αλλά «ερωτική») μας πορεία στις αγκαλιές της Βυζαντι-

3. Να αφιερωθεί στη μνήμη του ο 21ος τόμος του περιοδικού του ΚΒΕ «Βυζαντινά».
4. Να δημοσιευθεί το παρόν στον ημερήσιο Τύπο Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Εφημερίδα «Ελευθεροτύπια» Πέμπτη 27 Ιανουαρίου 2000
Εφημερίδα «Το Βήμα» Πέμπτη 27 Ιανουαρίου 2000
Εφημερίδα «Μακεδονία» Πέμπτη 27 Ιανουαρίου 2000

Το Δ.Σ. της Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας συνήλθε εκτάκτως την 24η Ιανουαρίου 2000 μετά τη θλιβερή είδηση της αποδημήσεως του αειμνήστου ομοτίμου καθηγητού της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

διαπρεπούς Ιστορικού και Βυζαντινολόγου, ιδρυτού, εμψυχωτού και προέδρου της Εταιρείας για πολλά έτη, ο οποίος με το διδακτικό και συγγραφικό του έργο και με το επιστημονικό κύρος, τη δραστηριότητα και παρουσία του σε διεθνές επίπεδο ελάμπουνε την ελληνική ιστορική επιστήμη, αποφάσισε να εκφράσει τα πιο θερμά συλλυπητήρια στην εξαίρετη σύζυγό του, πνευματική σύντροφο και συνεργάτη μιας ολόκληρης ζωής, καθώς και στους οικείους του, να τιμήσει τη μνήμη του, να καταθέσει στέφανο και χρηματικό ποσόν στους «Γιατρούς χωρίς Σύνορα» και να δημοσιεύσει το παρόν στον ημερήσιο Τύπο.

Η Πρόεδρος
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΠΟΥΛΙΑ

Η Γεν. Γραμματέας
ΑΛΚΜΗΝΗ ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ-ΖΑΦΡΑΚΑ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
Εφημερίδα «Το Βήμα» Κυριακή 30 Ιανουαρίου 2000

Η Εταιρεία Βυζαντινών Ερευνών με βαθύτατη θλίψη πληροφορήθηκε τον θάνατο του προσφιλούς και αειμνήστου καθηγητή και προέδρου της

ΙΩΑΝΝΗ Ε. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ο αποθανών εμπνεύστηκε και ίδρυσε την Εταιρεία Βυζαντινών Ερευνών με σκοπό την ενίσχυση και προβολή του έργου των νέων βυζαντινολόγων με την οργάνωση σεμιναρίων και τη δημιουργία εκδοτικής σειράς, την οποία εμ-

μέσως χρηματοδότησε και διηγήθυνε μέχρι τό τέλος με ένθερμο ξήλο.

Το Δ.Σ. της Εταιρείας Βυζαντινών Ερευνών τιμώντας τη μνήμη του κορυφαίου ιστορικού και βυζαντινολόγου, του εξαιρέτου ακαδημαϊκού δασκάλου αποφάσισε σε έκτακτη συνεδρία την 24η Ιανουαρίου 2000 να παραστεί στην κηδεία, να εκφράσει τα συλλυπητήρια στη σύζυγό του και να καταθέσει αντί στεφάνου χρηματικό ποσό στην οργάνωση Γιατροί Χωρίς Σύνορα.

Η Αντιπρόεδρος
ΑΛΚΜΗΝΗ ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ-ΖΑΦΡΑΚΑ

Η Γεν. Γραμματέας
ΜΑΡΘΑ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ-ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ

ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ ΑΙΜΟΥ
Εφημερίδα «Μακεδονία» Τετάρτη 26 Ιανουαρίου 2000
Εφημερίδα «Το Βήμα» Τετάρτη 26 Ιανουαρίου 2000

Το διοικητικό συμβούλιο του Ιδρύματος Μελετών Χερσονήσου του Αίμου με βαθύτατη θλίψη πληροφορήθηκε το θάνατο του διακεκριμένου καθηγητή βυζαντινολόγου

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

ο οποίος διετέλεσε μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Ιδρύματος επί σειράν ετών και προσέφερε μεγάλες υπηρεσίες σ' αυτό.

Στη συνεδρίασή του της 24ης Ιανουαρίου 2000, στην οποία έγινε αποτίμηση του σημαντικού έργου του και της προσφοράς του, το διοικητικό συμβούλιο του IMXA αποφάσισε:

1. Να εκφράσει τα θερμά συλλυπητήρια στην οικογένεια του εκλιπόντος.
2. Να δημοσιεύσει νεκρολογία στο περιοδικό σύγγραμμα του Ιδρύματος.
3. Να δημοσιευθεί το σχετικό ψήφισμα στον ημερήσιο Τύπο.

Το διοικητικό συμβούλιο
του IMXA